

ТИПОЛОГІЯ СЕРВІСНО-ЕКСПЕРТНИХ ТЕЛЕВІЗІЙНИХ ПРОГРАМ

У статті проведено типологізацію сервісно-експертних програм, що представлені в українському телевізійному просторі. Визначено тематичні напрями, що лежать в основі концепції сервісно-експертних програм. Розглянуто критерії поділу сервісно-експертних телевізійних програм за жанровою формою, кількістю сюжетних ліній, емпіричними методами відображення дійсності, образом ведучого, типом зйомки.

Ключові слова: сервісно-експертні програми, телевізійні програми, телебачення, типологія, тематичні напрями.

I. Вступ

В українському телевізійному просторі спостерігається тенденція до збільшення кількості сервісно-експертних програм, зокрема власного виробництва. Телеканали адаптують зарубіжні формати, транслюють зарубіжні проекти із синхронним перекладом або ж створюють нові оригінальні концепції. У зв'язку з розширенням групи сервісно-експертних програм їх типологізація є виробничою необхідністю. Адже під час розробки творчої концепції потрібно враховувати всі критерії, які є визначальними для ідентифікації такого виду телевізійних творів.

Виникнення та розвиток сервісно-експертного телебачення зумовлені активним упровадженням новітніх технологій у галузь телевиробництва. Завдяки сучасним стедікам-системам стали доступними якісні документальні зйомки, які є основою сервісно-експертних програм та жанру реаліті-шоу. Саме документальність сюжету сприяє активізації уваги глядача, створює підґрунтя для виникнення стійкої довіри до інформації.

Сервісно-експертні програми є малодослідженими, а їх типологію в попередніх наукових працях не розкрито. До питання жанроподілу телевізійної творчості загалом зверталися Г. Десятник [1], О. Костюченко [2], А. Яковець [5], методичні аспекти відображення дійсності в журналістському телевізійному творі досліджували Л. Шестеркіна та Т. Ніколаєва [4], термінологія, що стосується телевізійного виробництва, подана в словнику, укладеному В. Шульгіною [3].

II. Постановка завдання та методи дослідження

Мета статті – здійснити типологізацію сервісно-експертних телевізійних програм за визначеними критеріями.

У ході дослідження використано методи аналізу й синтезу для виокремлення групи сервісно-експертних програм серед телевізійних програм, що транслюються на українських загальнонаціональних телевізійних каналах; спостереження, узагальнення, описовий метод та типологізацію застосовано для виявлення типів і підтипів сервісно-експертних програм та критеріїв їх розподілу.

III. Результати

Сервісно-експертні програми – це широка група телевізійних програм, об'єднаних спільними рисами. Тематика сервісно-експертних програм відрізняється прагматичністю, тобто глядач отримує інформацію зі сфер, тісно пов'язаних з його життєдіяльністю, таких як: харчування, сфера обслуговування, здоров'я, побут, сімейні стосунки, відпочинок тощо. Більшість сервісно-експертних програм є монотематичними, тобто охоплюють лише одну зі сфер, дотичних до глядача. Так, в основу концепції сервісно-експертних програм, що представлені в українському телевізійному просторі, вбудовані дев'ять основних тематичних напрямів, а саме: кулінарія, медицина та здоров'я, сімейна психологія, подорожі (тревел), мода та стиль, краса, сфера обслуговування, побут, ремонтні та оздоблювальні роботи житлових приміщень. Розглянемо детальніше кожен із них.

1. Кулінарія: наприклад, рубрика «Все буде смачно» проекту «Все буде добре» (телеканал «СТБ»), «МастерШеф» (телеканал «СТБ»), рубрика «Правила сніданку» проекту «Сніданок з 1+1» (телеканал «1+1»), «Готуємо разом» (телеканал «Інтер»), «Король десертів» (телеканал «1+1»).

Кулінарні програми є одними з перших зразків сервісно-експертної журналістики. Наочна апробація, експеримент, демонстрація результату, послідовність розвитку дії, коментування кожного етапу – це основа взаємозв'язку з аудиторією. Студійне оформлення передбачає реалістичну імітацію інтер'єру кухні, а розвиток основної дії відбувається за кухонною поверхнею з метою створення ефекту присутності для глядача, який перебуває умовно не поза рамкою екрану, а на

протилежному боці кухонної поверхні. Тобто край кухонної поверхні ніби «розрізає» віртуальний простір, інтегруючи його в повсякденну реальність.

Поступово відбувається трансформація форми кулінарних програм. З'являються програми, в концепції яких є ігровий компонент, увага глядача зосереджена не на процесі приготування страви, а на особистостях кулінарів-аматорів, їх думках, враженнях, тобто сюжет завдяки документальній образності стає більш реалістичним.

2. Медицина та здоров'я: наприклад, «Я соромлюсь свого тіла» (телеканал «СТБ»), «Школа доктора Комаровського» (студія «Film.ua»), «Зважені та щасливі» (телеканал «СТБ»).

Фізичне здоров'я є необхідним чинником ефективної життєдіяльності кожного громадянина. Для реалізації стратегії розвитку здорового суспільства в Україні необхідно модернізувати державну політику в галузі медицини та активізувати медичну обізнаність та самосвідомість кожної людини. У добу глобальної інформатизації споживач перебуває в середовищі знань, інтегрується у світовий інформаційний простір. Тому постає питання якісної фільтрації інформаційних повідомлень та їх експертної апробації. Зокрема, життєво важливо не допустити розповсюдження серед масової аудиторії недостовірних медичних знань. Відповідно, актуалізується необхідність упровадження нових засобів інформування українців щодо наявних методів самодіагностики, можливих наслідків самолікування та рівня відповідальності за функціонування власного організму.

Сучасні тенденції розвитку українського суспільства сприяли появі в національному медіа-просторі цілої низки медичних сервісно-експертних телевізійних програм. Медична телевізійна журналістика, базуючись на основних етичних принципах та законодавчих нормах у сфері масової комунікації, дає змогу реципієнту отримати якісну та перевірену інформацію, яка підтверджується експериментальним шляхом із залученням до цього процесу експертів медичної галузі.

Так, в ефірному мовленні телеканалу «СТБ» представлений медичний телепроект «Я соромлюсь свого тіла», в якому глядачеві демонструють візуальні показники найбільш поширених хвороб, наслідки відсутності коректного лікування та можливі варіанти вирішення проблеми, рекомендації від спеціалістів. Також експериментально підтверджуються або спростовуються нетрадиційні методи лікування та профілактики хвороб. У результаті наочної ретроспективної демонстрації фізичного та психологічного стану пацієнтів «до» та «після» лікування, що відбувається в режимі онлайн, кожен пересічний українець стає більш обізнаним та відповідальним щодо збереження власного здоров'я. Саме документальність сюжету посилює комунікативний вплив на глядача, стимулює пізнавальну активність.

Відмінною за побудовою сюжету є програма «Зважені та щасливі» телеканалу «СТБ», яку можна віднести до категорії програм про здоров'я. За концепцією вона містить ігровий компонент. Глядач, спостерігаючи за тривалим процесом худнення учасників змагання, з метою покращення показників здоров'я, отримує рекомендації щодо раціонального харчування, фізичної активності тощо.

3. Сімейна психологія: наприклад, «Врятуйте нашу сім'ю» (телеканал «СТБ»), «Кохана, ми вбиваємо дітей» (телеканал «СТБ»), «Вагітна у 16» (телеканал «СТБ»), «Давай поговоримо про секс» (телеканал «СТБ»), «Хата на тата» (телеканал «СТБ»), «Одруження наосліп» (телеканал «1+1»), «Міняю жінку» (телеканал «1+1»).

Важливе місце серед сервісно-експертних програм посідають соціально-психологічні проекти. Концепція цих телепрограм будується на психологічних проективних методиках, психодраматичній терапії, психологічних рольових іграх та гештальт-терапії. Психологічний стан і взаємодію між учасниками налагоджують спеціалісти-психологи. Для наочності глядачеві демонструють не лише процес та результат реабілітації, а й передумови виникненні критичної ситуації. Таким чином, реципієнт отримує інструкцію як самостійно запобігти виникненню особистих психологічних травм, усвідомити помилки у взаємодії з оточенням та вирішити вже існуючі психологічні проблеми.

4. Подорожі (тревел):

– культурно-пізнавальні подорожі: наприклад, «Світ навиворіт» (телеканал «1+1»), «Орёл и Решка» (студія TeenSpirit);

– кулінарні подорожі: наприклад, «Еда, я люблю тебя» (трансляється на телеканалі «К1», виробник – телеканал «Пятница»);

– шопінг-подорожі: наприклад, «Орёл и Решка. Шопинг» (студія TeenSpirit).

Зазвичай глядач здійснює подорожі країною чи за її межами в період відпочинку. А відпочинок є необхідною складовою повноцінної життєдіяльності людини. Відповідно, тревел-тематика сервісно-експертних програм є прагматичною й зацікавлює широку аудиторію.

Подорожі, туризм – це можливість пізнання світу з його різноманіттям культур, традицій. Але для безпечної, комфортної, організованої подорожі необхідно попередньо ознайомитись з особливостями, притаманними певній країні. Такі програми, як «Світ навиворіт» (телеканал «1+1»), «Орёл и Решка» (студія TeenSpirit), це своєрідний путівник, гід у нове комунікативне та культурне середовище. Також популярними стають такі різновиди туризму, як гастрономічний туризм та шопінг-туризм. Запити аудиторії в інформації саме такого вузького спрямування сприяли появі кулінарних

та шопінг-трєвел-програє. Увага в таких програєах акцентують безпосередньо на національних кулінарних традиціях і придбанні товарів, сувєнірної продукції, що характеризують певну країну.

5. Моєа та стиль: наприклад, «Богиня шопінгу» (телеканал «ТЄТ»), «Моєль ХЛ» (телеканал «1+1»), «Королева балу» (телеканал «ТЄТ»).

В інформаційному суспільстві нові вимоги та посиленя увага до зовнішнього вигляду людини. А одним із чинників успішної соціалізації є гармонійність образу загалом. Сервісно-експертні програєи, присвячені моєі та стилю, покликані продемонструвати глядачеві як без кардинальних змін у зовнішності, застосовуючи певні стильові рішення в одязі, зачісці, макіяжі, підкреслити свою індивідуальність та досягнути естетичної привабливості. Роль експертів у програєах такого типу виконують спеціалісти б'юті-індустрії: стилісти, моєльєри, візажисти, перукарі.

6. Краса: наприклад, рубрика «На 10 років молодше» проекту «Ранок з Україною» (телеканал «Україна»), «Зайві 10 років» (транслюється на телеканалі «К2», виробники – телеканали «Channel 4», «TLC»), «Поверніть мені красу» (в попередній версії «Операція Краса») (телеканал «1+1»), «Місія: краса» (телеканал «Україна»).

На відміну від тематичного напрямку «Моєа та стиль», у сервісно-експертних програєах про «красу» демонструють значні зміни в зовнішності учасників проекту. Зазвичай герої програєи мають естетико-функціональні проблеми й потребують хірургічного та косметичного втручання. Експертами в таких програєах, крім стиліста, візажиста, перукаря, є лікар-стоматолог, лікар-хірург у галузі естетичної медицини, лікар-косметолог, психолог. Психологічна допомога необхідна для адаптації героя програєи до змін у зовнішності. Цей тип сервісно-експертних програм межує з медичною тематикою та моєою й стилем. Аєже глядач спостєрігає за ходом операції, процесом реабілітації, попередніми результатами втручання, а вже на завершальному етапі стає свідком трансформації в стилі героїв програєи.

7. Сфера обслуговування: наприклад, «Ревізор» (телеканал «Новий канал»), «Інспектор. Міста» (телеканал «1+1»), «Знак якості» (телеканал «Інтер»), «Правила виживання» (телеканал «Інтер»), «Життя без обману» (телеканал «1+1»).

У програєах такого типу висвітлюються проблеми, які пов'язані зі сферою обслуговування, зокрема з визначенням якості харчових продуктів та товарів повсякденного вжитку. Ведучий-експерт виконує функцію громадського контролю, перевіряючи заклади громадського харчування, мереж роздрібної торгівлі. Незалежне оцінювання відображає реальну картину дійсності, а підтверджуються результати залученням галузевих спеціалістів, проведенням лабораторних досліджень. Глядач отримує інформацію щодо безпечності товарів та послуг, а також інструкцію, як самостійно виявляти можливі порушення.

8. Побут: наприклад, «Все буде добре» (телеканал «СТБ»).

З активним розвитком мережі Інтернет збільшилась кількість інформаційних джерел, що містять поради з різних побутових питань. Але всі вони, у зв'язку з практичною значущістю, потребують апробації. Телевізійний формат сервісно-експертних програм передбачає попередній відбір дієвих рекомендацій, що зменшує часові та трудові витрати глядача. Іноді редактори програєи разом з експертами обирають декілька найбільш популярних серед користувачів мережі варіантів і проводять експериментальну наочну апробацію. Через внутрішню політематичність побутових сервісно-експертних програм оптимальною жанровою формою для них є тележурнал з рубрикацією.

9. Ремонтні та оздоблювальні роботи житлових приміщень: наприклад, «Один за 100 годин» (телеканал «Україна»), «Удачний проект» (телеканал «Інтер»), «Квадратний метр» (телеканал «Інтер»).

Із цього типу сервісно-експертних програм від експертів галузі глядач дізнається інформацію про сучасні будівельні та оздоблювальні матеріали, техніку їх застосування, тенденції в оформленні інтер'єру. Учасники проекту не беруть участі в ремонтних роботах, а лише оцінюють кінцевий результат, показником якості якого для глядача стають задокументовані емоційні реакції власників житла. Сюжетними компонентами таких програм є ретроспекція та порівняння, відповідно до яких глядачеві демонструють житлове приміщення «до» та «після» виконаних робіт.

Відповідно до тематики сервісно-експертних програм, обирають оптимальну жанрову форму. Сервісно-експертні програєи за жанрами можна поділити таким чином:

– реаліті-шоу: наприклад, «Вагітна у 16» (телеканал «СТБ»), «Я соромлюсь свого тіла» (телеканал «СТБ»), «Міняю жінку» (телеканал «1+1»), «Місія: краса» (телеканал «Україна»), «Врятуйте нашу сім'ю» (телеканал «СТБ»), «Кохана, ми вбиваємо дітей» (телеканал «СТБ»);

– ігрові реаліті-шоу: наприклад, «МастерШеф» (телеканал «СТБ»), «Король десертів» (телеканал «1+1»), «Богиня шопінгу» (телеканал «ТЄТ»);

– ток-шоу: наприклад, «Давай поговоримо про секс» (телеканал «СТБ»), «Школа доктора Комаровського» (студія «Film.ua»);

– тележурнал: наприклад, «Все буде добре» (телеканал «СТБ»).

За кількістю сюжетних ліній сервісно-експертні програєи поділяють таким чином:

– з однією сюжетною лінією: наприклад, «Вагітна у 16» (телеканал «СТБ»), «Ревізор» (телеканал «Новий канал»), рубрика «На 10 років молодше» проекту «Ранок з Україною» (телеканал «Україна»), «Поверніть мені красу» (в попередній версії «Операція Краса») (телеканал «1+1»);

– з декількома сюжетними лініями: наприклад, «Міняю жінку» (телеканал «1+1»), «Я соромлюсь свого тіла» (телеканал «СТБ»), «Орёл и Решка» (студія TeenSpirit), «Все буде добре» (телеканал «СТБ»).

У сервісно-експертних програмах використовують такі образи телевізійних ведучих:

– експерт-ведучий – профільний спеціаліст, який володіє журналістською майстерністю: наприклад, «Школа доктора Комаровського» (студія «Film.ua»), «Я соромлюсь свого тіла» (телеканал «СТБ»), «МастерШеф» (телеканал «СТБ»);

– ведучий-експерт – ведучий, професійна майстерність якого пов'язана із журналістикою та телевізійним виробництвом, постає перед глядачем в амплу експерта-аматора певної галузі: наприклад, «Світ навиворіт» (телеканал «1+1»), «Орёл и Решка» (студія TeenSpirit), «Інспектор. Міста» (телеканал «1+1»);

– ведучий-модератор – координує взаємодію між учасниками та експертами: наприклад, «Король десертів» (телеканал «1+1»);

– закадровий ведучий-диктор – коментує дії героїв програми, вибудовує логічний зв'язок між героями сюжетної лінії: наприклад, «Хата на тата» (телеканал «СТБ»);

– ведучий-герой програми – розвиток дії коментує головний герой, розповідь ведеться від першої особи, що підкреслює інтимність та достовірність інформації: наприклад, «Вагітна у 16» (телеканал «СТБ»);

– комбінація образів закадрового ведучого-диктора та ведучого-героя програми – ведучий-коментатор знайомить глядача з героями, а подальший розвиток дії супроводжується коментарями героїв програми, такий композиційний прийом створює ілюзію бесіди, що ведеться безпосередньо з глядачем: наприклад, «Міняю жінку» (телеканал «1+1»).

Із запропонованих Л. Шестеркіною та Т. Ніколаєвою журналістських емпіричних методів відображення дійсності для сервісно-експертних програм характерними є такі [4, с. 18–20]:

– послідовний експеримент – об'єкт або суб'єкт постає в двох станах звичайному та експериментальному (доказ будується на порівнянні двох станів): наприклад, «Операція краса» (телеканал «1+1»), «Все буде добре» (телеканал «СТБ»), «Кохана, ми вбиваємо дітей» (телеканал «СТБ»), рубрика «На 10 років молодше» проекту «Ранок з Україною» (телеканал «Україна»), «Я соромлюсь свого тіла» (телеканал «СТБ»), «Удачний проект» (телеканал «Інтер»), «Квадратний метр» (телеканал «Інтер»);

– паралельний експеримент – розглядають і порівнюють стани різних суб'єктів або об'єктів в один і той самий час: наприклад, «Міняю жінку» (телеканал «1+1»), «Еда, я люблю тебе» (транслюється на телеканалі «К1», виробник – телеканал «П'ятниця»);

– природний експеримент – не передбачається активне втручання дослідника, який лише спостерігає за процесом експерименту та чекає його результату: наприклад, «Хата на тата» (телеканал «СТБ»), «Одруження наосліп» (телеканал «1+1»);

– включене спостереження – передбачає активну участь ведучого в розвитку дії: наприклад, «МастерШеф» (телеканал «СТБ»), «Світ навиворіт» (телеканал «1+1»), «Орёл и Решка» (студія TeenSpirit), «Інспектор. Міста» (телеканал «1+1»);

– невключене спостереження – передбачає, що ведучий не впливає на розвиток дії: наприклад, «Вагітна у 16» (телеканал «СТБ»).

За типом зйомки сервісно-експертні програми можна поділити таким чином:

– документальні – розвиток основної дії відбувається за межами студії в умовах реального життя: наприклад, «Світ навиворіт» (телеканал «1+1»), «Орёл и Решка» (студія TeenSpirit), «Інспектор. Міста» (телеканал «1+1»), «Міняю жінку» (телеканал «1+1»);

– студійні – розвиток основної дії відбувається в студії: наприклад, «Школа доктора Комаровського» (студія «Film.ua»), «Все буде добре» (телеканал «СТБ»), рубрика «Правила сніданку» проекту «Сніданок з 1+1» (телеканал «1+1»), «Король десертів» (телеканал «1+1»), «Давай поговоримо про секс» (телеканал «СТБ»);

– комбіновані (поєднання студійних та документальних зйомок) – відповідно до сценарію поєднуються документальні зйомки в умовах реального життя та зйомки в студії, де відбувається безпосередня взаємодія, спілкування ведучого та героїв, підбивають підсумки: наприклад, «МастерШеф» (телеканал «СТБ»), «Кохана, ми вбиваємо дітей» (телеканал «СТБ»), «Я соромлюсь свого тіла» (телеканал «СТБ»), «Зважені та щасливі» (телеканал «СТБ»).

IV. Висновки

Отже, за результатами аналізу сервісно-експертних програм, представлених на українському загальнонаціональному телебаченні, здійснено типологізацію за тематикою, яка лежить в основі концепції програми. Виокремлено дев'ять основних тематичних напрямів, для яких характерна прагматичність, тобто максимальна наближеність до життєвих потреб аудиторії, а саме: кулінарія, медицина та здоров'я, сімейна психологія, подорожі, мода й стиль, краса, сфера обслуговування, побут, ремонтні та оздоблювальні роботи житлових приміщень. Відповідно до тематики обирають оптимальну жанрову форму (реаліті-шоу, ігрові реаліті-шоу, ток-шоу, тележурнал); окреслюють кількість сюжетних ліній (одна сюжетна лінія, декілька сюжетних ліній), а також об-

раз ведучого (експерт-ведучий, ведучий-експерт, ведучий-модератор, закадровий ведучий-диктор, ведучий-герой програми, комбінація образів закадрового ведучого-диктора та ведучого-героя програми); визначають журналістські емпіричні методи відображення дійсності (послідовний експеримент, паралельний експеримент, природний експеримент, включене спостереження, невключене спостереження). За типом зйомки сервісно-експертні програми поділяють на документальні, студійні та комбіновані.

У перспективі подальших досліджень доцільно зосередити увагу на детальному вивченні кожного тематичного напрямку сервісно-експертних програм окремо.

Список використаної літератури

1. Десятник Г. Види, жанри і типи екранної творчості : словник-довідник. Київ : Київ. міжнар. ун-т, Ін-т телебачення, кіно і театру, 2013. 323 с.
2. Костюченко О. Основи телевізійної журналістики : навч. посіб. для студентів спец. «Журналістика». Острого : Вид-во Нац. ун-ту «Остроз. акад.», 2016. 217 с.
3. Термінологічний словник: тележурналістика / уклад. В. Шульгіна. Київ : Київ. міжнар. ун-т, Ін-т журналістики, Каф. соц. комунікацій, 2015. 157 с.
4. Шестеркина Л., Николаева Т. Методика телевизионной журналистики : учеб. пособие для студентов вузов. Москва : Аспект Пресс, 2012. 223 с.
5. Яковець А. Телевізійна журналістика: теорія і практика : підручник. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2007. 240 с.

References

1. Desiatnyk, H. (ed.). (2013). Vydy, zhanry i typu ekrannoi tvorchoosti [Kinds, genres and types of screen creativity]. Kyiv, 323 p. (in Ukrainian).
2. Kostyuchenko, O. (2016). Osnovy televiziinoi zhurnalistyky [Basics of TV journalism]. Ostroh, 217 p. (in Ukrainian).
3. Shulhina, V. (ed.). (2015). Terminolohichniy slovnyk: telezhurnalistyka [Terminology dictionary: TV journalism]. Kyiv, 157 p. (in Ukrainian).
4. Shesterkyina, L. & Nykolaeva, T. (2012). Metodyka televyzyonnoi zhurnalistyky [The methodology of television journalism]. Moscow, 223 p. (in Russian).
5. Yakovets, A. (2007). Televiziina zhurnalistyka: teoriia i praktyka [Television journalism: theory and practice]. Kyiv, 240 p. (in Ukrainian).

Стаття надійшла до редакції 11.10.2018.

Трегуб А. М. Типология сервісно-експертных телевизионных программ

В статье проведена типологизация сервісно-експертных программ, представленных в украинском телевизионном пространстве. Определены тематические направления, лежащие в основе концепции сервісно-експертных программ. Рассмотрены критерии разделения сервісно-експертных телевизионных программ по жанровой форме, количеству сюжетных линий, эмпирическим методам отображения действительности, образу ведущего, типу съемки.

Ключевые слова: *сервісно-експертные программы, телевизионные программы, телевидение, типология, тематические направления.*

Tregub A. Typology of Service-Expert Television Programs

Research methodology. *In the course of the research, the methods of analysis and synthesis were used to distinguish the group of service-expert programs among television programs broadcast on the Ukrainian national TV channels; observation, generalization, descriptive method and typology are used to identify types and subtypes of service-expert programs and criteria for their distribution.*

Results. *The current stage in the development of television production in Ukraine is characterized by the emergence of a wide range of service and expert programs, for detailed study of which it is necessary to define their typology. Thus, the analysis of service and expert programs broadcast and produced by the Ukrainian national channels allowed to distinguish certain typological patterns and approaches to their creation. The subject underlying the concept of a service-expert program is characterized by pragmatism, that is, the maximum proximity to the vital needs of the audience. Such programs are mono-thematic and are divided into thematic areas: cooking, medicine and health, family psychology, travel, fashion and style, beauty, service, domestic life, repair and decoration of living quarters. According to the theme various factors are selected, such as the optimal genre form, the number of plot lines in one release of the program, the methods of reflection of reality, the presenter's image, the type of shooting.*

Novelty. *In the article the types of service-expert programs, which are presented on the Ukrainian national television, are investigated.*

Practical significance. *The results of the research can be used in the practice of television production, for further study of the features of service-expert television, and for the development of scientific and methodological materials for educational disciplines in the field of television journalism.*

Key words: *service-expert programs, television programs, television, typology, thematic directions.*